afscheid Jeannette

een einde
en
een nieuw begin

Bergambacht 3 april 1955
Utrecht 8 juni 2017

Leonoor van Beuzekom

Mijn zus Jeannette is 8 juni 2017 overleden, fysiek en emotioneel uitgeput. Nadat we bij mijn moeder waren geweest in een verzorgingshuis in Den Haag is ze doodmoe op de bank gaan liggen en in haar slaap overleden. De (vervangende) arts wil geen natuurlijke dood vaststellen, geen dossier opvragen en heeft haast om naar de volgende afspraak te gaan. Ineens staat de politie voor de deur en moeten we uren wachten op de lijkschouwer. Haar overgaan wordt wreed verstoord en haar lichaam wordt meegenomen voor sectie. Marthe, Erik en ik worden meegenomen, verdacht van dood door nalatigheid.

We zitten afgezonderd van elkaar twee nachten in een politiecel. We krijgen steun van drie advocaten. Drie mensen van de crisisdienst van de GGZ komen langs en hebben diep respect voor ons verhaal. Ze zeggen bij het weggaan dat wij geen last meer van hen zullen hebben. We worden na een verhoor weer vrijgelaten, heel opgelucht dat we elkaar weer zien. We zullen nooit meer iets horen, geen excuses, niets over de lijkschouwing. We blijken in alle kranten te staan en worden overvallen door de pers. We hebben niemand te woord gestaan, alleen gezegd dat iedereen mag denken wat hij of zij wil, maar dit niet ons verhaal is en wij verder gaan met de voorbereiding voor de begrafenis. Helaas krijgen we maanden later een nota van de GGZ van € 3600(!) voor een bezoek van 30 minuten! Door ons hoge eigen risico moeten we € 2655 betalen.

Op de foto links kijken we met uitvaartverzorgster Meta van uitvaartonderneming SENS op de begraafplaats Tolsteeg in Utrecht, waar het graf komt, waar Jeannette 16 juni zal worden begraven.

Jeannette heeft een moeilijk leven gehad. Ik ben haar in 2000 gaan helpen om uit een eenzaam leven te komen. Een arts schrok toen al van haar zwakte.
Mijn broer Jan is 18 juli 2016 plotseling in coma geraakt en een week later overleden.

Mijn moeder was 7 april 2017 in een verzorgingshuis geplaatst en met ons vieren elke dag met een gehuurde elektrische auto naar Den Haag gegaan om haar te helpen.

Wij, 3 zussen en 2 broers, hebben bijna geen contact met elkaar en nooit laten merken dat we blij zijn met elkaar. Het me zorgen maken, opkomen voor mijn moeder en bespreekbaar maken van haar al 25 jaar slikken van 10-14 medicijnen per dag wordt me niet in dank afgenomen, zelfs (bijna) onmogelijk gemaakt.

Mijn moeder wordt onterecht als dement gezien. Als gevolg van 25 jaar inmiddels 100(!!) medicijnen per week heeft ze diabetes, is ze moe, heeft ze bijna geen eetlust, valt overdag in slaap, heeft ze het benauwd en pijn in haar buik.

Ik verdiep me in medicijnen, we gaan naar lezingen. Een orthomoleculair arts waarschuwt dat de statines, de cholesterolverlagers die mijn moeder al 25 jaar slikt en eiwitten blijken af te breken, met als gevolg spierafbraak, haar al zo verzwakt hebben, dat als ik nu niets doe, het wel eens snel afglopen kan zijn.

Nadat ik een paar nachten bijna niet had geslapen en niet wist wat ik nog kon doen, is mijn vader in maart 2016 eindelijk gestopt met de statines. Mijn moeder wordt iets normaler, het gaat iets beter en ze valt niet meer de hele dag in slaap. En dan hoor je niemand meer zeggen dat ze zou overlijden als ze zou stoppen met de statines.

Mijn moeder krijgt nog steeds veel te veel medicijnen, die allemaal schade aanrichten. Ik heb de huisarts een keer informatie meegegeven over hennepolie, die mijn moeder nu heel soms krijgt.

Ook Jeannette vindt het vreselijk dat mijn moeder medicijnen slikt en mijn vader niets wil weten van de gevolgen. Mijn vader neemt mijn moeder mee van haar homeopatische arts naar zijn (reguliere) huisarts, waardoor er geen enkele bezorgdheid meer is over de synthetische medicijnen. Mijn moeder houdt van bloemen, heeft ons de liefde voor de natuur meegegeven, was actief voor vrouwen voor vrede, voerde actie voor het milieu en kernwapens de wereld uit. Door actie te voeren, tot aan de minister toe, zijn de fosfaten uit de wasmiddelen gehaald. Als er iemand is, die een natuurlijke en menselijke weg wil en verdient, is zij het wel!

Marthe en Erik maken CBD olie van een hennepplant uit onze eigen tuin. Marthe maakt een zalf van sheabutter, CBD hennepolie en zuiveringszout, waar ik dagelijks de voeten van mijn moeder mee insmeer, 3-4 uur vasthoud om te aarden, te ontspannen en te ontgiften.

Ik krijg zo ook de schadelijke medicijnen in me. Ik moet goed voor mezelf zorgen om er niet ziek van te worden, zoals je meerookt met iemand die rookt. Het oppervlaktewater in Nederland is het meest vervuild van Europa, mede door de enorme hoeveelheid medicijnenresten.

Maar de echte pijn, geen contact met elkaar hebben en daar niet over kunnen praten drukt zwaar op iedereen. In een verzorgingshuis geplaatst, omdat mijn vader de zorg niet meer aankan, na 62 jaar huwelijk 's nachts alleen zijn, nooit meer terug kunnen, is niet alleen voor mijn moeder traumatisch, maar ook voor ons een enorme schok.

Leonoor, Jeannette, Janneke (mijn moeder) in de tuin van het verzorgingshuis, waar hun moeder sinds 7 april 2017 is geplaatst.

Terwijl mijn vader het contact tussen mij en mijn moeder wil verhinderen, is mijn moeder de avond dat ze voor het eerst alleen is in het verzorgingshuis heel blij dat ik langs kom. Ik krijg de volgende dag een vervelende mail van mijn vader, hoe ik het in mijn hoofd haal om mijn moeder op te zoeken en haar niet met rust te laten, zodat ze kan wennen aan de nieuwe situatie.

We zijn allemaal geschokt over de reactie van mijn vader en hij niet wil dat wij helpen met de zorg voor mijn moeder. Mijn moeder wordt als dement, incontinent en deels wilsonbekwaam gezien, maar ik zie het allemaal als gevolg van de jarenlang verzwakking door de medicijnen. Mijn moeder is heel blij dat twee dochters en hun twee huisgenoten haar opzoeken en aandacht geven en haar niet als dement (willen) zien.

Mijn moeder gaat door een diep dal. Het uit huis geplaatst zijn wordt, zonder overleg met haar, na 6 weken definitief. Ik heb 5 jaar geleden tegen mijn vader gezegd: Mijn moeder dement, ik ga het niet meemaken! Mijn vader had al eens in een mail geschreven dat hij mijn moeder zag als dementerend, geen volwaardig gesprekspartner en niet begreep dat ik nog één woord van haar serieus nam.

Twee jaar geleden zei mijn vader: 'Weet je nog wat je zei?' 'Ja', zei ik, 'dat zeg ik nog steeds, mijn moeder is niet dement en dat ga ik ook niet meemaken.'

Mijn moeder is anders bij mij en ons, omdat ik anders met haar omga. Ik luister naar elk woord dat ze zegt. Omdat ze zacht praat, negeert bijna iedereen haar of praat over haar heen. Bij mij kan mijn moeder zeggen hoe ze zich voelt. We zijn heel blij met elkaar, het contact voelt heel natuurlijk.

Mijn moeder en ik blijken elkaar heel goed aan te voelen. We kunnen over alles praten en heel goed samenwerken.
We helpen elkaar met open staan voor elkaar, menselijkheid en onze wensen uitspreken.
Mijn vader wil alleen met een derde erbij met mij praten. Als ik zeg: 'Mijn moeder', zegt hij dat zij geen partij is, heel erg. Met ons drieën praten is het enige wat ons verder zal brengen. Mijn moeder zorgt altijd voor harmonie en houdt van iedereen. Mijn vader probeert er alles aan te doen, samen met mijn broer, om het contact tussen mij en mijn moeder te verhinderen.

Je openstellen voor hoe je je voelt en voor het gevoel van de ander, is voor mij vanzelfsprekend, maar het blijkt dat maar heel weinig mensen hun gevoel serieus nemen en praten over hun gevoel.

In het drama dat mijn moeder in een verzorginsghuis is geplaatst in Den Haag, zit ook een wonder. Mijn vader wil geen contact en wil ons niet meer zien, maar nu kunnen we wel mijn moeder dagelijks opzoeken.
Mijn moeder heeft haar eigen woon-, slaapkamer waar we met elkaar kunnen praten, thee drinken en af en toe naar buiten gaan. Mijn moeder kan rusten in een stoel, terwijl ik haar voeten warm maak en ontgift met onze zelf gemaakte zalf. Door de beperkingen die mijn vader ons wil opleggen, komen we in erg moeilijke sitiaties, maar worden we ook sterker en moeten we nog meer samenwerken. We hebben elkaar echt nodig. Onze band wordt hechter. Ik breng zoveel mogelijk rust in, om alles aan te kunnen. Mijn moeder helpt door te zeggen dat we vooral door moeten gaan ons hart te volgen en niets van mijn vader aan te trekken en hij wel een keer zal (moeten) bijdraaien.

Ik heb me voorgenomen mijn moeder niet alleen te laten met haar pijn, eenzaamheid en verdriet. Mijn moeder is blij met ons en wij met haar.
We zien elkaar elke dag. Jeannette wil niets liever dan bij mijn moeder zijn en zou net als wij het liefst mijn moeder bij ons thuis in Utrecht verzorgen en mijn moeder stopt met medicijnen te slikken.

Ik ben Jeannette in 2000 gaan helpen, nadat ik zelf door een diep en eenzaam dal ben gekomen. In 2006 zijn we met Marthe en Erik in mijn huis gaan wonen om elkaar te helpen een nieuw leven op te bouwen. Jeannette blijkt heel afgesloten en eenzaam en bijna nooit ergens blij mee. Ik ben heel langzaam door veel pijn en eenzaamheid heen contact met haar gaan maken.

Nadat mijn moeder twee maanden in het verzorgingshuis is en wij haar elke dag opzoeken vanuit Utrecht is Jeannette, net als wij, heel erg moe van alle spanningen. De laatste twee weken van haar leven heeft ze nog contact gekregen met mijn moeder. Ze hebben elkaars hand vastgehouden en waren heel blij met elkaar. Ontroerend hoe zacht mijn moeder op de kwetsbare toenadering van Jeannette reageerde en haar hand uitstak. Jeannette kon voor het eerst van haar leven vanuit haarzelf contact maken. Wij waren allemaal heel blij dat dit gebeurde en we dit met elkaar mochten meemaken.

Een paar dagen later zei Jeannette, nadat we thuis kwamen van het bezoek aan mijn moeder dat ze eindelijk kon toegeven aan haar moeheid en is ze op de bank gaan liggen.

Omdat we altijd met ons vieren op vier luchtbedden in de woonkamer op de grond slapen, hebben we haar op de grond gelegd op haar luchtbed. Ik ben naast haar gaan liggen. Toen ik haar handen vasthield werd ze meteen rustig en is ze in haar slaap overleden. Als een pluisje van een paardenbloem zo licht en snel heeft ze de overgang gemaakt en was ze ineens ‘weg’. Ik kon het bijna niet geloven dat het zo licht en geruisloos gebeurde.

Marthe en Erik waren er ook bij. Het ging allemaal zo vanzelf en voelde zo natuurlijk, buiten de tijd en het leven om, dat het bijna onmoglijk leek om na zo’n ervaring verbinding te maken met een onbekende huisarts.

Omdat de vervangende huisarts geen natuurlijke dood wil vaststellen, worden we ineens verdacht van dood door nalatigheid. Een groter contrast is bijna niet mogelijk. We worden nog dezelfde avond in een politiecel gebracht en na twee nachten en een verhoor weer vrijgelaten. Een traumatische ervaring, geen contact met elkaar en geen idee of ik misschien wel 9 jaar gevangenisstraf kan krijgen. Drie advocaten zijn heel erg nodig om staande te blijven.

Ik ben in gedachte veel bij mijn moeder die dan al drie maanden in het verzorgingshuis is en wij niet kunnen opzoeken. Ik besef beter hoe erg het is voor mijn moeder om na 62 jaar huwelijk, achtergelaten door mijn vader, alleen te zijn en ’s nachts alleen te slapen.

Ik heb in de politiecel het gevoel dat ik het contact met Marthe en Erik bijna meteen kwijt ben, ons leven lijkt zinloos en niet meer te betsaan. Heel eng hoe snel je eenzaam kan zijn en geen enkel gevoel meer hebt van samen wonen en je leven delen. Na het intimiderend optreden van 10 politiemensen voor onze deur en 2 nachten in een politiecel durven we nauwelijks terug te gaan naar ons huis. We hoorden dat er de eerste nacht voor ons huis zelfs bewaking van de politie was geweest. Gelukkig krijgen we ook positieve reacties en zijn er mensen uit de buurt die meeleven. We zijn heel dankbaar dat we met ons drieën zijn. Eindelijk kunnen we de begrafenis gaan voorbereiden.

Het is heel belangrijk om na alle publiciteit en intimidatie verder te gaan en een nieuwe balans te vinden.

We hebben de moed om het lichaam van Jeannette samen met Meta en Simone van de uitvaartorganisatie SENS op te halen bij

Simone en Meta

Meta en Simone hebben ons in een hele moeilijke periode geholpen door mee te leven, mee te denken, praktisch en ondersteunend te zijn.
Met elkaar hebben we een erg mooie begrafenis kunnen voorbereiden.

Mijn oudste broer, die in 40 jaar nog nooit contact heeft gezocht belt me dat hij de begrafenis wel wil regelen. Ik ben geschokt en kan gelukkig rustig blijven en zeggen dat wij dat natuurlijk zelf doen. Daarna hoor ik via mijn broer dat mijn vader en hij niet op de begrafenis willen komen. Mijn moeder, die er wel graag bij wil zijn, maar afhankelijk is van vervoer, kan er dus ook niet bij zijn.
Mijn moeder zegt als ze weet dat ze er niet bij mag zijn dat ze ook op afstand mee kan leven. Ik heb iedereen van de familie gebeld en gevraagd of ze op de begrafenis wilden komen. Niemand wilde dat. Uiteindelijk komen twee nichten van mijn moeders familie en één nicht van mijn vaders familie. Er zijn dan alleen mensen die er echt bij willen zijn.

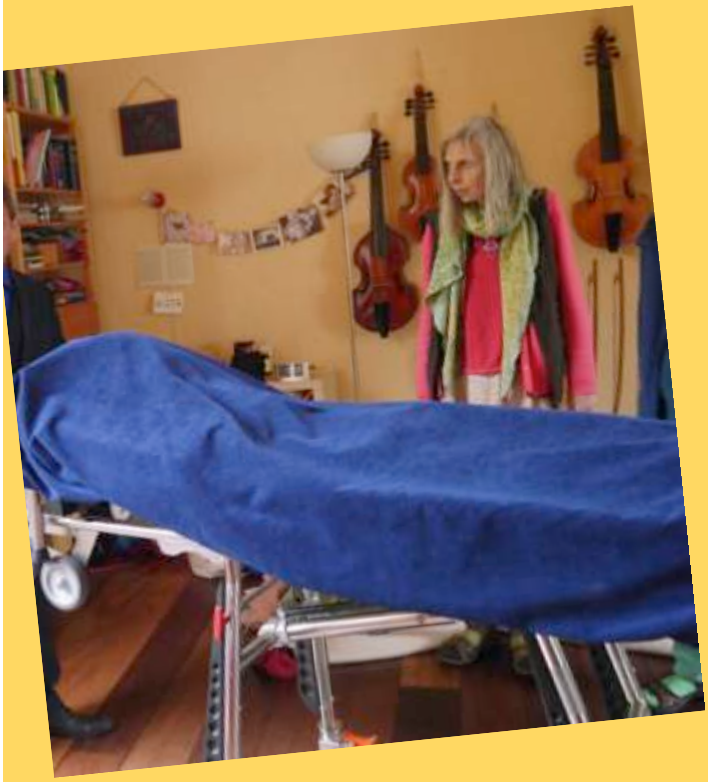

Als we het lichaam van Jeannette hebben opgehaald van het mortuarium en thuis opbaren zijn de mensen van het vervoer verbaasd en blij dat Marthe en ik zo natuurlijk en vanzelfsprekend met het lichaam van Jeannette omgaan.

We gaan weer naar mijn moeder moeder en plukken bloemen onderweg langs de berm. Dat heeft mijn moeder vroeger ook heel vaak gedaan.
Mijn moeder heeft mij de liefde voor de natuur en bloemen meegegeven.

Overal staan prachtige bloemen te bloeien, in het gras, langs bermen, langs wegen. Ze komen soms op de meest onmogelijke plekken uit de grond.

Bloemen brengen liefde, kleur, levenslust en genezing.

We wikkelen het lichaam in een paarse doek met daarover een zachte witte deken. We vervoeren het lichaam in de blauwe elektrische auto, die we al een maand huren in onze wijk van iemand die met elektrische auto's en zonnepanelen bezig is, om mijn moeder dagelijks

We maken een groen bed van druivenbladeren uit onze tuin, waar we zelfgeplukte bloemen op leggen.

We leggen het lichaam van Jeannette op een baar om naar het graf te kunnen brengen.

Het lichaam ligt op een matras van hennep. Meta en Simone hebben nog een deksel van een kist, waar we de matras en het lichaam op kunnen leggen om in het graf te kunnen laten zakken.

Door het iedereen van tevoren te vragen weten we wie erbij wil zijn, voelen we ons vrij om alles te doen zoals wij dat graag willen. Door geen pers te woord te staan is er na een week bijna geen telefoon of ongevraagde journalist meer aan de deur.

In een rustige open sfeer hebben we met een kleine groep vrienden en familie Jeannette in Utrecht op de begraafplaats Tolsteeg kunnen begraven. Geen vervoer in een lijkwagen, geen kist, geen koffie of thee in een gebouw. We hebben iedereen gevraagd zelfgeplukte bloemen mee te nemen en iets om met elkaar te kunnen eten of drinken.

Als haar leven op een prettige manier wordt afgesloten is dat waardevol, blijdschap doordringt dan het verdrietige.

Deze liefdevolle woorden van mijn moeder zijn vooraf, tijdens en na de begrafenis van grote waarde gebleken. Ze sprak ze uit twee dagen voor de begrafenis, toen het duidelijk werd dat zij niet bij de begrafenis aanwezig kon zijn en ik haar vroeg of zij nog iets wilde zeggen voor de mensen die op de begrafenis van Jeannette zouden komen. We hebben deze woorden ook voor de afscheidskaart gebruikt.

We zijn heel blij dat we bij elkaar zijn, samen wonen en werken en elkaar kunnen steunen. Door alle moeilijkheden komen we dichter bij elkaar en voelen we ons steeds meer verbonden met elkaar.

Erik, Leonoor en Marthe

Alle ideeën voor de begrafenis zijn in de gesprekken met Meta en Simone gekomen. Doordat we het lichaam op moesten halen in het mortuarium, hadden we al een ervaring van het vervoer met een begrafenisauto. Ik vond het helemaal niet passen bij ons leven en de situatie.

Door me af te vragen of het vervoer ook zonder een begrafenisauto zou kunnen, komen er steeds nieuwe vragen of het ook zonder kist kan, zonder handen schudden, zonder koffie en broodjes in een onpersoonlijke ruimte. Heel fijn dat Meta en Simone meehelpen en meedenken om zo onze eigen begrafenis te creëren.

Het voelt nieuw, geen vergelijking met een eerdere begrafenis of crematie. Door het onverwachte overgaan van Jeannette en de spanningen daarna, is de wens om alles op een nieuwe en eigen manier te doen, alleen maar sterker geworden.

We hebben in de uitnodiging gevraagd om zelf geplukte bloemen mee te nemen.

Vrienden van Jeannette van vroeger en vrienden van ons van nu en 3 nichten komen aan. We gaan op stoeltjes zitten naast het graf. Het is niet zo warm, maar we zijn heel blij dat we met elkaar buiten op het gras kunnen zitten. De groep is klein genoeg om elkaar goed te kunnen verstaan.

Ik ben heel blij dat ik van tevoren alle familie gebeld heb en er daardoor alleen vrienden en familie zijn die er echt bij willen zijn.

Heel bijzonder om in een rustige sfeer bij elkaar te zijn, waar iedereen die dat wil iets kan delen. Wij zitten zoals we thuis ook zitten op de grond, de vrienden en familie op stoelen.

De tijd nemen voor elkaar was wel onze belangrijkste wens om alles zo mooi, natuurlijk en eenvoudig mogelijk te laten gebeuren.

Joep, een vriend van ons, speelt viool.

Nadat we 10 jaar met Jeannette met ons vieren 4-stemmig hebben gezongen, zingen we voor het eerst met ons drieën. Het voelt dat we worden geholpen om met alles om te gaan en nieuwe wegen te zoeken en te vinden, ook nu we met ons drieën zijn. Een vriendin schrijft ons: Een stoel of een krukje op drie poten staat heel stevig en wiebelt niet.

We zingen:
I AM Light, I AM Leonoor, Marthe, Erik, Divine Light.
I AM Consciousness, Divine Presence, I AM.

Ik heb de muziek gecomponeerd op één van de affirmaties die we elke dag kregen toen we een 8 dagen proces deden in mei 2014. We hebben toen drie dagen niet gegeten en gedronken om daarna op een lossere en vrijere manier met eten om te kunnen gaan en minder te gaan eten. Helaas is dit 8-dagen proces en onze belangstelling voor lichtvoeding door de media niet begrepen en is dat een eigen leven gaan leiden.

Er werd gezegd dat we van licht zouden leven en Jeannette door nalatigheid van ons en niet eten zou zijn overleden. We hebben na het 8-dagen proces geen dag zonder eten geleefd. We waren uitgeput en Jeannette helemaal van alle spanningen in ons gezin. Mijn broer was een jaar geleden plotseling overleden, mijn moeder in een verzorgingshuis, mijn vader wilde geen contact en wilde ook niet dat wij contact hadden met mijn moeder.

Ik ben 34 jaar elke dag in gedachte met Jeannette bezig geweest en 17 jaar geleden ben ik haar daadwerkelijk gaan helpen om door heel veel pijn en geslotenheid heen te komen. Daarin is veel gebeurd en geheeld. Haar overgaan voelt (achteraf) als een natuurlijke en rustige afsluiting van haar leven. 'Es ist vollbracht' zeiden twee mensen, toen ik vertelde dat zij aan het einde van haar leven het contact met mijn moeder nog heeft gevonden.

We leven (nu met ons drieën) zo bewust mogelijk. Iedereen heeft haar of zijn eigen weg en leven hier op aarde. We weten nog (bijna) niets over doodgaan en wat doodgaan eigenlijk is, het is van een andere dimensie. Ik heb sterk het gevoel dat Jeannette helemaal niet weg is. Ze is op zo'n totaal onverwachte, bijna geruisloos en zo licht overgegaan, dat het bijna niet anders kan en voelt dat ze 'gewoon' verder leeft, maar dan zonder haar lichaam. Jeannette gaat verder en wij ook en we blijven op een andere, nieuwe manier betrokken en verbonden met elkaar en met mijn moeder. Ik hoop nog veel mee te maken en te kunnen leren en ervaren over hoe het 'verder' gaat, om daar ook woorden aan te kunnen geven en we ervaringen met elkaar kunnen delen.

Ik zing op een lied 'Now, oh now' van John Dowland (1563 -1626) mijn eigen woorden:

1. Samen zingen, samen zijn,
alles delen is heel fijn.
Deel je vreugde en verdriet,
zorg dat je elkaar echt ziet.

2. Zing heel mooi vanuit je hart,
zo verdwijnt steeds alle smart.
Stel je open, maak je zacht,
dat ontspant en geeft je kracht.

3. Liefde, kleur, muziek en licht
helen ons en geven zicht
op een wereld zonder pijn,
waar het fijn is om te zijn.

4. Liefde is oneindig groot
en gaat verder na de dood.
Liefde maakt je ruim en vrij,
creatief, spontaan en blij.

Het met elkaar afscheid nemen van Jeannette met steun van twee liefdevolle nichten Annette (links), dochter van de broer van mijn moeder en Jannie, de dochter van een zus van mijn moeder, voelen als twee zussen.
Ik ben heel blij dat zij erbij zijn en ook mooie bloemen hebben meegenomen. Hun aanwezigheid heeft meegeholpen om de begrafenis een bijzondere ervaring te laten zijn.

Als ik huil als ik het woord zus uitspreek, voel ik even het verlangen naar de kwetsbare en zachte Jeannette die we ook hebben leren kennen, maar tegelijkertijd voel ik ook dat het zo goed is.

We hebben samen en met ons vieren veel door- en meegemaakt, wat van heel veel waarde is geweest. Daar zijn we heel dankbaar voor.

de atalantavlinder
vliegt langs

Erik (huisgenoot van Marthe en mij) en Meta (de uitvaartverzorgster) zien de atalantavlinder voorbij vliegen op het moment dat ik het woord zus uitspreek. Marthe filmt het. We kunnen achteraf uit het filmpje nog een foto maken waar de atalantavlinder op staat.

Samen met Annette (links) en Jannie staan we bij het graf om het lichaam van Jeannette te laten zakken.

Het lichaam van Jeannette laten zakken in het graf, voelt als een einde en een nieuw begin.

Na afloop komen nog twee vrienden die meegaan naar ons huis. Dat stond op de uitnodiging: Wie na afloop nog bij ons thuis wil komen is van harte welkom!
Achteraf zie je vaak weer hoe we geholpen worden en alles heel mooi in elkaar blijkt te passen.

bloemen van de boerderij
van mijn nicht Annette

Twee dagen nadat we uit de politiecel zijn gekomen en we weer voor het eerst naar mijn moeder gaan vliegt het koolwitje in de plantenbak voor onze deur, vliegt weg en komt weer terug. We zien het als een boodschap van Jeannette vanuit de andere kant.

De prachtige kleurrijke bloemen van mijn nicht Jannie met het moederkruid en de goudsbloemen hebben nog heel lang bij mijn moeder in de kamer in het verzorgingshuis gestaan. Mijn moeder houdt heel erg van goudsbloemen en moederkruid (wit met geel hartje) is een erg mooie sterke plant.

De gehakkelde aurelia komt 27 juni 2017 in onze tuin. Een prachtige ontmoeting, een boodschap uit een andere dimensie.

We blijken een (gevoelige maatschappelijke) snaar te raken met onze manier van leven en samenwerken.

Fijn dat mensen meeleven en ook geschokt zijn door het intimiderend optreden van de politie, een traumatische ervaring, die gelukkig een mooi afscheid niet in de weg heeft gestaan.

We maken een afscheidskaart die we aan meer dan tweehonderdvijftig vrienden, familie en mensen uit de buurt sturen of brengen.

Jeannette is overleden op 8 juni 2017

We zijn heel dankbaar dat we 11 jaar bij elkaar zijn geweest samen hebben gewoond en gewerkt en muziek hebben gemaakt. Vooral het a capella 4-stemmig zingen was voor ons een heel mooi geschenk.

Bijzonder dat Jeannette de afgelopen twee maanden door het dagelijks opzoeken met ons vieren van haar moeder in een verzorgingshuis, ze in het contact met haar moeder een diepe pijn heeft kunnen delen en helen. Met hulp van Leonoor heeft ze haar kwetsbaarheid kunnen laten zien, waar haar moeder zo mooi, zacht en open op reageerde dat er voor het eerst in haar leven een verbinding kwam die haar diep heeft geraakt. Jeannette en haar moeder waren zielsgelukkig met elkaar en wij ook dat we dat mee mochten maken. Mede daardoor heeft ze thuis met een tevredenheid en in rust de overgang gemaakt en haar leven los kunnen laten.

Haar moeder: *"Als haar leven op een prettige manier wordt afgesloten is dat waardevol, blijdschap doordringt dan het verdrietige".*

De mandala heeft Jeannette getekend voor haar moeder en de avond voor haar overlijden nog aan haar moeder kunnen geven.

Jeannette is geboren op palmzondag op 3 april 1955 in Bergambacht
Daarom heeft mijn moeder haar als tweede naam Palmyra gegeven.
Ze is overleden op 8 juni 2017 in Utrecht.

Jeannette Palmyra

Toen mijn ouders 14 oktober 2014
60 jaar getrouwd waren hebben we
met ons vieren 4-stemmig a capella
gezongen.

En nog een keer de woorden van mijn moeder
die ze zei twee dagen voor de begrafenis:

"Als haar leven op een prettige manier wordt afgesloten is dat waardevol, blijdschap doordringt dan het verdrietige".

Waar Jeannette en mijn broer Jan nu zijn en of ze contact met elkaar hebben? Marthe heeft 'hoort' dat Jan en Jeannette nu bij elkaar zijn.
We zouden er graag meer over willen weten. Het einde van het leven voelt ook als een nieuw begin. Jeannette gaat verder en wij ook. Ik heb het gevoel dat we allemaal blij zijn met ons nieuwe 'leven'.

Dood is geen einde maar een nieuw begin, voor Jeannette, voor ons en ook voor mijn moeder. Iedereen die betrokken is maakt een stukje van die verandering mee.

Nadat we alles wat op ons af is gekomen een beetje verwerkt hebben en wij iets meer tot rust zijn gekomen, zijn we mijn moeder weer elke dag op gaan zoeken en gaan helpen om met deze moeilijke tijd in haar leven om te gaan. Elke dag 15 medicijnen, geen zeggenschap hebben over haar eigen leven en lichaam, lijkt onbespreekbaar.

We doen er alles aan om zoveel mogelijk te praten en te blijven zoeken naar openingen en nieuwe wegen. We doorbreken al veel wat onmogelijk leek. Ik 'mag' na twee maanden mijn moeder elke avond naar bed brengen, omdat ze zelf aangeeft dat ze dat graag wil. Zo kan ik haar helpen om het alleen zijn 's nachts zo goed mogelijk aan te kunnen. Door alles zoveel mogelijk te bespreken lukt het ons steeds beter om door pijn, eenzaamheid en verwarring heen te komen.

bloemen voor Jeannette van een vriendin uit de buurt

Janneke

Deze prachtige mandala heeft Jeannette voor mijn moeder getekend. Er staan veel symbolen op. Het trouwjaar van mijn ouders 1954 J en K, is J(anneke) en K(oos) (mijn vader), vijf kinderen. De letters van naam van mijn moeder J a n n e k e staan rond in de binnenste cirkel in de rode blaadjes. De vredesduif van de organisatie Vrouwen voor Vrede, een naald en draad, haar liefde voor handwerken waar ze ook les in heeft gegeven. Een Hebreeuwse letter voor het Joods Leerhuis, waar ze aan deel heeft genomen, de actie 'anti witter dan wit' om de fosfaten uit de wasmiddelen te halen.

een nieuw begin

Het in een verzorgingshuis geplaatst worden, dement, incontinent en zelfs wilsonbekwaam verklaren van mijn moeder geeft een last, maar geeft ook inzicht in wat er gaande is in deze maatschappij, waar mensen het contact met zichzelf en de natuur kwijtgeraakt zijn. Ouderen worden vol met medicijnen weggestopt in verzorgingshuizen en kunnen bijna niet meer op een waardige manier oud worden en mens zijn.

Het roodborstje komt in de tuin van het verzorgingshuis, mijn moeder geeft steeds aan waar we heen moeten, ze voelt steeds waar het (Jeannette?) is.

We vinden het heel fijn om naar buiten te gaan. We drinken verse sap uit de blender, van onderweg van het station naar mijn moeder zelf geplukte brandnetels, paardenbloemblad, melganzevoet en rucola. Erik maakt speltpannekoeken en speltbrood, met als beleg kokos, palmsuiker, yaconsiroop. Ik maak pasta van sesamzaad, kruidenzout en steviapoeder.

Yacon wordt in Duitsland de diabetesplant genoemd, omdat yaconsiroop de suikerspiegel in balans brengt. Ook heel gezonde suiker is palmyra (palmsuiker), de tweede geboortenaam van Jeannette!!, kokosbloesemsuiker, stevia (honingplantje) dat 250 keer zo zoet is als geraffineerde suiker en 1000 keer zo gezond!

Mijn moeder heeft deze foto gemaakt!

We praten met mijn moeder over de medicijnen die ze dagelijks slikt. Ze is niet sterk genoeg om alleen tegen mijn vader, de huisarts en de verzorging in te gaan. Ze geeft wel aan dat ze geen medicijnen meer wil, maar wordt daarin niet gehoord en geholpen.

Ik ben wel eens wanhopig en voel me schuldig dat ik er nog niet voor heb kunnen zorgen dat mijn moeder geen medicijnen meer hoeft te slikken. Mijn vader heeft het voor het zeggen, hij is de eerste contactpersoon. Ik zeg dan dat mijn moeder de eerste contactpersoon is, maar alles wordt buiten haar om geregeld. Mijn vader wil dat mijn moeder elke dag 6(!) paracetamol slikt, terwijl in de koelkast van het verzorgingshuis speciaal voor mijn moeder hennepolie staat, voorgeschreven door de huisarts. Helaas krijgt ze dat bijna nooit.

Ook al lijkt het dat mijn moeder en wij niets in te brengen hebben, toch is er veel veranderd omdat wij doorgaan en op een liefdevolle manier met elkaar samenwerken. Liefde is altijd sterker.

Mijn moeder is heel blij als we naar buiten gaan. Het buiten zijn doet ons allevier erg goed.

We drinken onze eigen kruidenthee uit gekleurde plastic bekertjes. Op straat bij ons om de hoek, onderweg naar het station, vinden we dezelfde bekertjes, eerst een oranje, de lievelingskleur van mijn moeder en later een gele, mijn lievelingskleur. Nog later vindt Marthe nog een bijbehorend blauw plastic kommetje, wat een mooie aanvulling! Dat zien wij als aanwijzing en bemoediging om vooral door te gaan met liefde bezig te zijn. Dat brengt geluk!

In de tuin van het verzorgingshuis praten we met elkaar en komen we op nieuwe ideeën.

We vinden het erg leuk om foto's van elkaar te maken, mooi groen op de achtergrond en buitenlicht. Als we ze een dag of een paar dagen later bekijken zijn we altijd verrast hoe mooi ze weer zijn geworden. Leerzaam, ook voor mijn moeder is het heel belangrijk om zichzelf terug te kunnen zien.

We plukken steeds bloemen voor mijn moeder, die ons helpen met hun energie, uitstraling en prachtige kleuren om verbinding te houden met spontaniteit, creativiteit en de natuur.

Onderweg van het station Den Haag naar het verzorgingshuis waar mijn moeder sinds 7 april 2017 woont, zag ik een roos in de knop staan.

De volgende dag kwam de roos uit.

Mijn moeder is altijd blij als ze de bloemen ziet. We helpen elkaar om ons gevoel te ontwikkelen, open te staan voor elkaar en voor wat natuurlijk is.

We lopen elke dag 45 minuten vanaf het station in Den Haag naar het verzorgingshuis, plukken bloemen en paardebloemblad, brandnetelblad en melganzevoet voor de sap in de blender met wortel, of bieten, citroen (met schil) en gember en een appel of peer of druiven.

Ik laat mijn moeder de bladeren van de paardebloem zien, die ik geplukt hebt voor de sap uit de blender.

mooie stadia van het duizendblad, erg mooi hoe de kleur verandert van roze naar wit.

Onderweg naar mijn moeder heb ik een prachtige foto kunnen maken van het icarusblauwtje, met de vleugels half open.

Bloemen houden van mensen is meer waar dan we vaak denken. Ze vinden het fijn om geplukt te worden om ons te helpen, op te fleuren en kracht te geven. Ze helpen ook om de onnatuurlijke medicijnen te neutraliseren.

Ik lees samen met mijn moeder de afscheidskaart van Jeannette. Ze vindt het erg mooi verwoord en het zien van de foto's van de begrafenis van Jeannette doen haar ook erg goed.

Mijn moeder vindt mijn vondst om van het woord dement de t te veranderen in een s erg mooi. Ze schrijft het in haar 'dag/week/maand' boek op. Het is niet dement maar de mens!

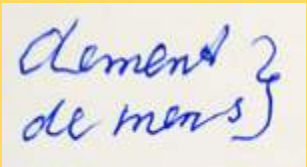

Tijdens een wandeling komen we een vrouw met twee chihuahua hondjes tegen. Als mijn moeder zegt dat ze de hondjes heel schattig vindt, krijgt ze één van de hondjes op schoot. Marthe maakt er een mooie foto van.

verzorgingshuis Oldeslo in Den Haag, 22 juli 2017

We, Janneke (de moeder van Leonoor), Leonoor, Marthe en Erik (de twee huisgenoten van Leonoor) die Janneke dagelijks helpen om met een bijna onmogelijke situatie zo goed mogelijk om te gaan, hebben met elkaar geprobeerd om de wensen van Janneke zo goed mogelijk te verwoorden:

- Ik (Janneke) wil dat er rust en vrede is onder elkaar.

- Ik voel zwaarte dat er geen contact is tussen de kinderen onderling en mijn man en ik niet kunnen praten over ons contact.

- Ik wil het gevoel hebben dat ik er niet alleen voor sta in mijn wens om in harmonie met elkaar te leven. Gewoon doen!

- Ik ben blij dat het eindelijk bespreekbaar wordt, zodat alles om kan draaien naar de goede kant.

- Geen luier, geen pyjamapak met een veel te hoge ritssluiting, geen synthetische medicijnen, alleen natuurlijke, zou ik heel fijn vinden. Ik wil graag door mijn dochter naar bed gebracht worden, ook haar huisgenoten kunnen er betrokken bij zijn.

- Ik wil over mijn eigen lichaam beschikken en beslissen. Ik wil er wel met anderen over praten, dat ze mee kunnen denken, maar zelf kunnen beslissen.

- Ik vind het niet fijn om ’s nachts alleen te zijn en dat gevoel verandert niet. Ik zou het op prijs stellen als één van de kinderen bij mij zou willen slapen, alleen als zij het zelf ook willen. Het allerliefst zou ik weer naar huis willen.

- Ik ben blij met de eigen ruimte die ik heb, de woon-slaapkamer, die altijd toegankelijk is voor iedereen en zeker voor de kinderen en huisgenoten.

- Het zou mooi zijn als mijn man Koos open staat voor het denken van zijn vrouw en kinderen, niet moeilijk doet en zonder ruzie de werkelijkheid onder ogen wil zien en mee wil gaan met de nieuwe tijd, aandacht heeft voor nieuwe ontwikkelingen en iedereen zichzelf kan zijn, want iedereen is verschillend en mag er zijn. Ik vind het juist waardevol als iedereen haar of zijn inbreng mag hebben.

Janneke, Leonoor, Marthe, Erik

Zo rustig en natuurlijk als Jeannette is overgegaan, zo rustig en natuurlijk is ook haar begrafenis geweest.

Zo zacht en licht als een pluisje van de paardebloem is Jeannette ineens los gekomen van haar lichaam en niet meer hier. Zo rustig gun je iedereen wel om de overgang te maken. Ik heb door haar overgaan, op een diep(er) niveau beseft en gevoeld dat dood geen einde is en Jeannette 'gewoon' verder gaat, maar dan 'ergens anders'. Het is na deze ervaring voor mij onmogelijk om nog te denken dat Jeannette opgelost zou zijn en nergens anders meer is. Hoe het zit, daar heb ik geen idee van, maar dat het leven doorgaat, anders dan wij maar enigszins kunnen bedenken, daar ben ik steeds meer van overtuigd.

We hebben haar stem gehoord bij Frans Schmidt-Gieskens die bandstemmen kan opnemen van mensen die overleden zijn en contact zoeken. Heel duidelijk konden we een hoge stem horen: Jeannètte (zoals mijn moeder haar naam uitspreekt), Jeannèt (zoals anderen haar naam meestal uitspreken). Daarna hoorden we 'Ik ben er ook', 'Hier is Jan'. De stem van mijn broer, die 25 juli 2016 aan een hartstilstand is overleden. Jeannette en Jan hadden geen contact met elkaar, maar na hun overgaan 'hoorde' Marthe, mijn huisgenote, vanuit een andere dimensie dat Jan Jeannette geholpen heeft met de overgang.

Jeannette laat van zich horen, door een vlinder, de lamp die soms een uur lang knippert als we thuis komen van ons dagelijks samenzijn met mijn moeder in een verzorgingshuis in Den Haag. Nu ze los is van lichaam voelt ze meer aanwezig dan toen ze bij ons woonde. Wat ik voel en hoe ik dat kan voelen, is echt niet uit te leggen, maar dat ik iets voel is voor mij wel duidelijk.

zelf geplukte bloemen
bij het graf